

Yttrande över betänkandet av Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58)

Byteatern Kalmar Länsteater har det regionala scenkonstuppsdraget som producerande teater och ska vara en teater för hela Kalmar län med ett särskilt ansvar för länets barn och unga. Genom vår turnerande verksamhet möter vi invånarna i vår region, både genom att länets barn och unga via skolan får ta del av scenkonst men också den offentliga publiken i vårt teaterhus som är stationerat i Kalmar samt hos Riksteaterföreningarna i vår region.

Vi har tagit del av Kultursamverkansutredningen (SOU 2023:58) och vill därför lämna synpunkter på delar av utredningen utifrån vårt perspektiv.

Inledning:

Som länsteater anser vi det angeläget att värna om kultur i hela landet och att en samverkan mellan stat, region och kommuner är viktigt för att tillsammans bidra till att kulturen kommer alla invånare till del. Den enskilt viktigaste åtgärden för att åstadkomma detta är dock att säkerställa en stabil och långsiktig finansiering inom kultursamverkansmodellen. Vi menar att staten bör fokusera på att komma till rätta med modellens underfinansiering, inte koncentrera sig på att föreslå organisatoriska förändringar. Förslaget att låta kommunerna ta plats inom modellen riskerar att leda till en utarmning av de kulturverksamheter som redan idag får sin finansiering därifrån – om inte nya pengar tillförs.

Synpunkter:

Vi anser att den modell som tillämpas idag där regionerna tar ett större samordnande ansvar fungerar bra och att vi ser en risk med att kommunerna i och med en trenivåsamverkan förväntas ta större ansvar kring vilken kultur som erbjuds i vår region. Vi verkar i ett län som innehåller små kommuner med mycket landsbygd och vi menar att de inte kommer ha resurser nog att bevaka kulturfrågorna på ett sådant sätt som önskas för att sprida en god tillgång till kultur i hela regionen.

Vi håller med om att det är viktigt att den konstnärlig friheten beaktas men tycker det är för otydligt formulerat i förslaget kring hur det ska respekteras och hållas likvärdig i hela landet. Att det är upp till respektive region eller kommun att avgöra hur det ska ske dokumenteras menar vi kan öppna upp för olika tolkningar och hade önskat ett skarpare förslag kring hur det ska respekteras.

Som institution är vi nu i en verklighet där man från regionens sida har lämnat verksamhetsbidraget oförändrat från föregående år och den ekonomisk situationen är ansträngd i och med kostnadsökningar. I utredningen tolkar vi förslaget kring att låta fler aktörer kommer in i modellen samtidigt som kommunerna får större påverkan det som att det kommer innebära ytterligare urholkning av vårt verksamhetsbidrag.

I stycket kring ”historiska nyckeltal” kan vi inte definiera vad detta skulle innebära för oss institutioner i praktiken men tolkar det som en begränsning i våra möjligheter att uppfylla vårt länsteateruppdrag och utveckla verksamheten i framtiden.

Genomgående i förslaget är vi kritiska till att det förväntas att man kan ersätta nuvarande kultursamverkansmodell med detta förslag utan att mer medel tillsätts. Vi kan inte se att förslaget med de omprioriteringar som föreslås skulle frigöra medel till de delar man vill komplettera med utan att riskera att vi som redan verksamma institutioner kommer påverkas negativt av förslaget. En årlig uppräknings av anslaget från region och stat är nödvändig för att vi ska kunna uppfylla vårt uppdrag gentemot invånarna i vår region och att då utgå från historiska nyckeltal anser vi är en utarmning av de kulturverksamheter som redan idag får sin finansiering via modellen.

Gällande det förslag om kommunbidrag för exempelvis Skapande Skola vill vi särskilt betona vikten av att det krävs en enkel administrering för mindre kommuner för att det ska ha resurser nog att hantera dessa ansökningar. Som länsteater är Skapande Skola en viktig möjlighet för barn och unga i vår region att få ta del av scenkonst och eget skapande.

Vi anser att modellen som är föreslagen skulle riskera att skapa en större otydlighet kring beslutsmandat och ansvar. Att regionernas roll skulle minska och att påverkansmöjligheterna för respektive kommun kommer skilja sig åt allt för mycket utifrån kommunernas storlek. Vilket vi tror kan medföra att kulturen blir allt mer koncentrerad till de större regionerna och att det därmed skulle minska möjligheterna för ett rikt och utbrett kulturliv för såväl landsbygd som stad.

Byteatern Kalmar Länsteater 2024-03-21

Remissvaret är beslutat på ordinarie styrelsemöte den 21 mars 2024

Linda Stenberg
Teaterchef

Kjell Magnusson
Ordförande